

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorvm

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

4. De ordinatione rationis ad actu[m] iudica[n]di.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

Porrò aliæ historiæ delectant quidem cùm leguntur, sed non ædificant: quin potius mentem inficiunt: & in tempore orationis vel spiritualis meditationis inutilia quæc vel noxia scaturire faciunt memoriam. Lectionis quidem modum sequi solet similis meditatio. Difficilium etiam Scripturarum lectio fatigat, non reficit tenerorem animum: frangit intentionem: hebetat sensum vel ingenium.

*De ordinatione rationis quantum ad actum
iudicandi.*

CAPVT IIII.

Ordinanda est ratio, quantum ad actum iudicandi, ut ab his quæ non sunt nostri iudicij, humiliter se temperet: ea verò quæ sunt nostri iudicij, diligenter examinet. Nostri iudicij non sunt, quæ nobis incerta sunt. de quibus dicit glossa, super illud: *Nolite iudicare.* Duo sunt, in quibus temerarium iudicium cauendū est. Sunt enim quedam media & incerta, de quibus ignoramus, quo animo fiant, quæ bene vel malè possunt fieri. Nescimus qualis futurus est, qui nunc apparet malus: de cuius correctione desperare, eumq; quasi abiectum reprehendere, temerariū iudicium est: *Nolite ante tempus iudicare.* Inferiores etiam nō debent iudicare superiores. Glos. super Matt. 7. Temerariū est, quādo quibus cōmissum non est, iudicant. Tu quis es, qui iudicas alienum seruum? Ea quæ nostri iudicij sunt, diligenter sunt examinanda. Senec. Prudentis est examinare consilia: & non faciliter credu-

Matth. 7.

Glossa ord.

ibid.

1. Cor. 4.

Matth. 7.

Rom. 14.

*Ecccl. 19.**Isa. 5.**Rom. 12.**1. Tim. 6. 1.**Lib. I. pa-
stor. ca. & lt.
à medio.**Pro. II.**Bernard.*

credulitate ad falsa prolabi : Qui cito credit, leuis corde est. Non est admittenda sententia in consensu credulitatis, nisi examinata. Seneca Opiniones tuæ iudicia sint. Sicut in disputationibus non admittimus, nisi manifestè vera : ve quæ vis probationis extorserit : sic & consensum credulitatis non debemus admittere, ni vel manifesta sint, vel ea de quibus sit nobis plena fides. quod præcipuè seruandum est in his quæ non expedit nobis credere: ut sunt mala de proximo, vel bona siue alta de nobis. Mala credita de proximo faciunt ad hoc , quod eum despiciamus , vel minus eum amemus : quæ nobis non expediunt. Alta credita de nobis, reddunt nos tumentes, & bonorum insusceptibiles: Vt qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes : Nolite esse prudentes apud vobismetipos: Diuitibus huius sæculi præcipe, non sublimè sapere. Magna æstimatio sui est velut albugo in oculo interiori , visum impediens. Gregorius in pastorali : Pupilla oculi nigra videt : & albuginem tolerans nihil videret quia humanæ sensus cogitationis si stultum & peccatorem se intelligit, cognitionem claritatis apprehendit. Si autem candorem sapientiae seu iustitiae sibi attribuit, à luce se supernæ claritatis excludit. Vbi humilitas , ibi sapientia. Gregorius. Prima stultitia angeli fuit elatio cordis. Ver sapientia hominis, est humilitas suæ æstimationis. In libro de vita solitari: Omnis superbia est stulta.